

Vraag: Ik zit met de vertaling van de bede:

En leid ons niet in de verzoeking,.....

In de NBV vertaling staat: ...en leid ons niet in de beproeving,...

Nu vind ik zelf dat een vreemde vertaling. Jacobus zegt zelf dat wij blij moeten zijn met de beproeving, God zelf is met ons bezig. Ik begrijp gewoon niet hoe dat zit. Jezus werd verzocht(!). Verzoeking is duivels, we zien dat al in het paradijs, de beschrijving van de zondeval.

Beproeving komt van God. Hoe sterk staan wij in het geloof? God haat zonde en zal daarom nooit die verleiding tot ons laten komen.

Beste Willem,

Dank je wel voor het insturen van je vraag.

Ik wil proberen op je vraagstelling in te gaan. Uiteraard ben ik niet de persoon om verantwoording af te leggen van de vertaling die in de NBV gebruikt is, maar misschien kunnen we eens kijken naar het oorspronkelijke woord en context in de grondteksten, en kunnen we kijken wat de verschillende vertalingen aan woordkeus hebben gedaan.

Misschien is het ook nuttig om te kijken naar de verschillen in betekenis tussen 'verzoeken' en 'beproeven'.

Ik maak daarbij gebruik van diverse websites, ik zal de webadressen erbij zetten die ik heb gebruikt. Dan kun je het zelf ook nog eens bekijken.

Ik elk geval voel ik best met je mee, als je zegt dat je het woord 'verzoeking' een andere lading vindt hebben dan het woord 'beproeving'.

Als ik het zo uit mijn hoofd zou moeten omschrijven gaat 'verzoeking' om een poging om je bij God vandaan te halen (negatieve lading), en gaat het woord 'beproeving' om een proef om te kijken hoe sterk (in dit geval) je geloof is. Uit jouw vraagstelling leid ik af dat jij er ook zo over denkt.

Als je naar 'Van Dale' kijkt, staat het zo omschreven: (www.vandale.nl)

'verzoeken':

1 vragen iets te willen doen of laten, te willen geven of toestaan enz.

2 in verleiding brengen; uitdagen, tarten: dat is God (of: de goden) ~ vragen om moeilijkheden

'beproeven':

1 op de proef stellen

2 aanwenden, gebruiken: alle middelen ~

Hieruit vind ik ook wel dat het eerste negatief geladen is, en het tweede positief, hoewel er ook 'negatieve proeven' kunnen worden gehouden. (Je kunt iemand ook op de proef stellen, vanuit een standpunt dat je vindt dat die ander zijn inzichten moet veranderen...)

Ons gevoel bij de woorden lijkt dus wel correct.

Dan de vraag naar de vertaling. Ik weet dus niet waarom de NBV-vertalers voor het woord beproeving hebben gekozen. Laten we daarom maar eens naar de verschillende (Nederlandse) vertalingen kijken.

Dat kan goed op www.biblija.net:

Het 'Onze Vader' staat in Mattheüs 6 (vers 13 gaat over de betrokken zin):

- NBV: En breng ons niet in beproeving
- NBG'51: en leid ons niet in verzoeking
- Statenvert.: En leid ons niet in verzoeking
- Herziene SV: En leid ons niet in verzoeking
- Willibrord 95: En breng ons niet in beproeving
- Groot Nieuws: en stel ons niet op de proef

En ook in Marcus 11 (vers 4) waar de vertalingen gelijk zijn aan die hierboven.

Hier lijkt het er dus op dat de modernere vertalers voor 'beproeving' kiezen, en de oudere voor 'verzoeking'.

Welk woord staat er dan in de grondtekst?

Dat kun je terugvinden op: <http://www.scripture4all.org/> waar je alle grondteksten kunt opvragen, met een (Engelse) vertaling erbij.

Mattheüs 6:13:

6:13	ΚΑΙ kai G2532 Conj AND	ΜΗ mE G3361 Part Neg NO	ΕΙΣΕΝΕΓΚΗΣ eisenegkEs G1533 vs Aor Act 2 Sg YOU-MAY-BE-INTO-CARRYING you-may-be-bringing-into	ΗΜΑΣ hEmas G2248 pp 1 Acc Pl US	ΕΙΣ eis G1519 Prep INTO	ΠΕΙΡΑΣΜΟΝ peirasmon G3986 n_ Acc Sg m trial	ΑΛΛΑ alla G235 Conj but	ΡΥΣΑΙ rusai G4506 vm Aor midD 2 Sg rescue rescue-you !	13 And lead us not into temptation, but deliver us from evil: For thine is the kingdom, and the power, and the glory, for ever. Amen.	
	ΗΜΑΣ hEmas G2248 pp 1 Acc Pl US	ΑΠΟ apo G575 Prep FROM	ΤΟΥ tou G3588 t_ Gen Sg m THE	ΠΟΝΗΡΟΥ ponErou G4190 a_ Gen Sg m wicked wicked-one	ΟΤΙ hoti G3754 Conj that	ΣΟΥ sou G4675 pp 2 Gen Sg OF-YOU	ΕΣΤΙΝ estin G2076 vi Pres vxx 3 Sg IS	Η hE G3588 t_ Nom Sg f THE	ΒΑΣΙΛΕΙΑ basileia G932 n_ Nom Sg f KINGdom	ΚΑΙ kai G2532 Conj AND
	Η hE G3588 t_ Nom Sg f THE	ΔΥΝΑΜΙΣ dunamis G1411 n_ Nom Sg f ABILITY power	ΚΑΙ kai G2532 Conj AND	Η hE G1391 t_ Nom Sg f THE	ΔΟΞΑ doxa G1391 n_ Nom Sg f esteem glory	ΕΙΣ eis G1519 Prep INTO	ΤΟΥΣ tous G3588 t_ Acc Pl m THE	ΑΙΩΝΑΣ aiOnas G165 n_ Acc Pl m eons	ΑΜΗΝ amEn G281 Hebrew AMEN	

<http://www.scripture4all.org/OnlineInterlinear/NTpdf/mat6.pdf>

Daar wordt het woord 'peirasmon' gebruikt, dat vertaald wordt et 'trial' en 'temptation'. (Hierbij moet ik al zeggen dat ik 'trial' (= test) positiever vind dat 'temptation' (=verleiding/verzoeking)).

Verdere uitleg van de betekenis van 'peirasmon' vind ik dan weer op: www.blueletterbible.org :

(<http://www.blueletterbible.org/lang/lexicon/lexicon.cfm?Strong=G3986&t=KJV>)

Peirasmon betekent dan: an experiment, attempt, trial, proving (Dat klinkt in mijn oren in eerste instantie positief)

- 1) trial, proving: the trial made of you by my bodily condition, since condition served as to test the love of the Galatians toward Paul (Gal. 4:14)
- 2) the trial of man's fidelity, integrity, virtue, constancy
 - a) an enticement to sin, temptation, whether arising from the desires or from the outward circumstances
 - b) an internal temptation to sin
- 3) of the temptation by which the devil sought to divert Jesus the Messiah from his divine errand
 - a) of the condition of things, or a mental state, by which we are enticed to sin, or to a lapse from the faith and holiness
 - b) adversity, affliction, trouble: sent by God and serving to test or prove one's character, faith, holiness
- 4) temptation (i.e. trial) of God by men
 - a) rebellion against God, by which his power and justice are, as it were, put to the proof and challenged to show themselves

Hier zie je dat beide betekenissen aan het woord gegeven worden (1 & 2 zijn 'positief', 3 & 4 zijn 'negatief').

Kortom: beide vertalingen lijken op basis van de 'kale' tekst mogelijk.

En dan kom je bij een stuk interpretatie.

Want ook uit de tekst eromheen kun je niet direct zeggen: het één is goed en het ander is fout. Daarvoor vind ik het 'Onze Vader' te kort, de omliggende zinnen zeggen niet veel over deze ene.

Met jouw redenatie over dat satan verzoekt, en God beproeft ben ik het zeker eens, maar de scheidslijn is wel dun. Denk maar aan Job. Werd Job verzocht of beproefd? Satan deed het, maar met uitdrukkelijke toestemming van God...

En Jacobus (1:2) gebruikt hetzelfde woord dat ook weer tot verschillende vertalingen leidt, en die keuzes zijn gelijk aan die bij het 'Onze Vader':

- NBV: als u allerlei beproevingen ondergaat
- NBG'51: wanneer gij in velerlei verzoeken valt
- Statenvert.: wanneer gij in velerlei verzoeken valt
- Herziene SV: wanneer u in allerlei verzoeken terecht komt
- Willibrord 95: wanneer u in allerlei beproevingen geraakt
- Groot Nieuws: wanneer allerlei beproevingen u overkomen

Ook in de grondtekst staat hetzelfde woord: peirasmos

(<http://www.scripture4all.org/OnlineInterlinear/NTpdf/jam1.pdf>)

Het is dus geen eenvoudige vraag die je stelt. Want jij schrijft als laatste: "God haat zonde en zal daarom nooit die verleiding tot ons laten komen." Ik weet niet of je dat zo stellig kunt zeggen: kijk maar naar Job.

Is het ook niet zo dat beide kanten, zowel 'verzoeking' als 'beproeving' aan een test zitten?

Als ik in een situatie terecht kom waarin ik een verkeerde keuze kan maken, is het dan heel belangrijk

of het 'verzoeking' of 'beproeving' is? De uitkomst van mijn keuze is immers in beide gevallen gelijk: als ik niet aan de verzoeking toegeef, kom ik bij God uit (Hij geeft mij ook de kracht ervoor). Als ik niet aan de beproeving toegeef, kom ik bij God uit (hij geeft mij ook de kracht ervoor). Als ik blootgesteld wordt aan een verzoeking, mag ik de Heilige Geest als hoeder bij mij weten om het te doorstaan, als ik een beproeving te verwerken krijg ook...

Mijn (persoonlijke) conclusie is daarom ook dat ik erg met je meevoel. Ik vind in het gebed over 'leid ons niet in verzoeking' mooier dan 'beproeving'. Maar het lijntje is wel dun. En in beide gevallen moet God ons zelf behoeden voor een foute keuze. Uit onszelf zullen we in beide gevallen verkeerd kiezen. Dankzij Jezus Christus kunnen we altijd bij Hem terecht als we een keer een foute keuze maken. Dankzij zijn offer aan het kruis is de schuld verzoend. Of het nou verzoeking of beproeving was.

Ik hoop dat ik je zo met dit antwoord op weg help met de zaken op een rijtje te krijgen. Uiteraard ben je altijd welkom om een vervolgvraag te stellen.